

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-10
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

23.01/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 29/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1538626 sayılı yazınız.
b) 05/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1542410 sayılı yazınız.
c) 10/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1545072 sayılı yazınız.
ç) 16/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1546843 sayılı yazınız.
d) 17/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1548782 sayılı yazınız.
e) 18/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1550133 sayılı yazınız.

7/19745 GK 55
7/19857 }
7/19858 } GK 58
7/19861 }
7/20074 GK 62
7/20180 }
7/20181 } GK 64
7/20189 }
7/20279 GK 65
7/20406 } GK 66
7/20411 }

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Bursa Milletvekili Kayıhan PALA'nın 7/19745, Adana Milletvekili Orhan SÜMER'in 7/19857, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür YILDIZLI'nın 7/19858, Manisa Milletvekili Selma Aliye KAVAF'ın 7/19861 ve 7/20279, İzmir Milletvekili Sevdâ ERDAN KILIÇ'ın 7/20074, İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL'in 7/20180, İzmir Milletvekili Haydar ALTINTAŞ'ın 7/20181, İstanbul Milletvekili Ali GÖKÇEK'in 7/20189, Ağrı Milletvekili Sırrı SAKIK'ın 7/20406 ile Ankara Milletvekili Aliye TİMİSİ ERSEVER'in 7/20411, esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (16 Sayfa)

7/19861
GK 58

MANİSA MİLLETVEKİLİ SELMA ALİYE KAVAF'IN 7/19861 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar; eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde yapılmaktadır. Bu ilkeler doğrultusunda yapılan söz konusu çalışmalar okul ve kurumlarımızda yürütülmektedir. Çalışmalara ilişkin konu başlıkları rehberlik hizmetleri sunum sistemi içerisinde yer almaktadır. Okul ve kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından okulun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak akran zorbalığı konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Bilgilendirici eğitim içeriklerinde; akran zorbalığı, türleri, yaygınlığı, akran çatışması ve akran zorbalığı arasındaki farklar, akran zorbalığının görüldüğü yerler, akran zorbalığında öğrenci rolleri, akran zorbalığının sonuçları, akran zorbalığı ile ilişkili faktörler, akran zorbalığını önleyici okul yaklaşımı, Öğretmenler ve okul yöneticilerine düşen görevler gibi konulara değinilmektedir. Söz konusu bilgilendirme çalışmalarında; akran zorbalığının tanımı, türleri, akran zorbalığına neden olabilecek faktörler, öğrencilerin akran zorbalığı yaptığında, akran zorbalığına maruz kaldığında ya da tanık olduğunda neler yapılabileceğine ilişkin konulara yer verilmektedir. Söz konusu eğitimler okulların ihtiyaç durumlarına göre okul/kurumlarımızda uygulanmaktadır.

Akran zorbalığı gösteren öğrencilere yönelik geliştirilen “Arkadaşlık İlişkileri Geliştirme Psikoeğitim Programları” hazırlanmıştır. Arkadaşlık İlişkileri Geliştirme Psikoeğitim Programı'nın amacı, okulda en az bir kez akran zorbalığı davranışı gösterdiği belirlenen öğrencilerde güvenli arkadaşlık ilişkilerinin geliştirilmesidir. Söz konusu programda öğrencilerin kişilerarası ilişkilerdeki sorumluluk ve haklarını öğrenmeleri, iletişim becerilerini geliştirmeleri, iletişime geçtikleri bireylerle empati kurabilmeleri, akran zorbalığını ve akran zorbalığı ile ilgili düşüncelerini tanıyabilmeleri, kişilerarası ilişkilerde problem çözebilmeleri, öfke duygularını yönetebilmeleri ve akran zorbalığı ile baş etmek için bir takım stratejiler geliştirebilmelerine yönelik etkinlikler yer almaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan programlar yolu ile öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerini geliştirerek okullarımızda güvenli iletişim ortamlarını güçlendirmeye yardımcı olmak amaçlanmıştır. Psikoeğitim programlarının uygulanması esnasında ya da sonrasında ihtiyaç durumunda rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından öğrencilerimize bireysel psikolojik danışma hizmeti de sunulmaktadır.

Ayrıca şiddet aktarımının önlenmesi ve özellikle olumsuz yaşantıların oluşmasını engellemeye yönelik Bakanlığımızca “Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi” çıkarılmıştır.

Çocuk ve gençleri çeşitli risklerden korumak, sağlıklı yaşam becerileri geliştirmek amacıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri okul/kurumlarımızda yürütülmektedir. Bu kapsamda bilinçli teknoloji kullanımı ve siber zorbalık konularında sınıf rehberlik programları ile öğrencilerin farkındalık kazanmalarına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Siber zorbalık konusunda farkındalık kazandırmak amacıyla ilköğretim, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik farkındalık programları geliştirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin siber zorbalık olayları ile karşılaştıkları durumlarda baş etme becerilerini geliştirmek amacıyla rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından uygulanan farkındalık ve psikoeğitim programları bulunmaktadır. Okul öncesi ve ilköğretim öğrencilerine yönelik ise hikâye kitapları bulunmaktadır.

Siber zorbalık programları ile öğrencilerin teknolojinin olumlu ve olumsuz özelliklerini ayırt etmeleri, siber zorbalık kavramını tanımaları ve siber zorbalık davranışları hakkında bilgilenmeleri amaçlanmaktadır. Böylece öğrencilerin, siber zorbalığın duygu, düşünce, akademik başarı, arkadaşlık ve aile ilişkileri üzerindeki etkilerini öğrenmesi ve buna uygun davranışlar geliştirmesi hedeflenmektedir. Psikoeğitim programları ile öğrencilerin çevrim içi ortamda herhangi birine zarar vermeme, mağdur olmama ve çevrim içi ortamda yaşananların farkında olmaları amaçlanmaktadır.

Siber zorbalığa karşı öğrencilerin bilinçlendirilmesi amacıyla dijital güvenlik ve etik kullanımı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) Öğretim Programları'nın ortak metninde ve dersler bazında öğretim programlarında yer verilmiştir. Buna göre TYMM ortak metninde yer alan okuryazarlık becerileri kapsamında dijital okuryazarlık becerileri, 1-12. sınıfların tüm derslerinde işlenmektedir.

Akran zorbalığıyla mücadelede uluslararası iyi uygulama örnekleri ilgili birimlerimizce incelenerek söz konusu uygulamalar değerlendirilmektedir. Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar; eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde yapılmaktadır. Bu ilkeler doğrultusunda yapılan söz konusu çalışmalar okul ve kurumlarımızda yürütülmektedir. Okul ve kurumlarımızda öğrencinin gelişimini desteklemek amacıyla tüm paydaşlar tarafından ortak bir anlayış çerçevesinde okulun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak akran zorbalığı konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Akran zorbalığı ile ilgili okuldaki tüm paydaşlara yönelik öğrenci, öğretmen, veli ve okul yöneticilerine farkındalık kazandırmak amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Okul-aile iş birliğinin vurgulanarak güvenli okul ikliminin desteklenmesine yönelik faaliyetler okul/kurumlarımızda yürütülmektedir.